

POSUDEK NA STUDIJNÍ OPORU

Autor studijní opory	Mgr. Hana Novohradská
Název studijní opory (audiovizuální)	Základy oftalmopedie (SPG/SOFTA)
Recenzent a jeho působiště	Mgr. Igor Hampl, Ph.D. Katedra speciální pedagogiky, PdF OU

Audiovizuální opora **Základy oftalmopedie** je přehledem základní problematiky vztahující se k jedné ze speciálně pedagogických disciplín - oftalmopedii. Jedná se o cyklus 13 přednášek, který je primárně určen studentům speciální pedagogiky. První přednáška je úvodní, v níž autorka seznamuje studenty s organizací celého kurzu, předkládá také základní studijní literaturu a přehled studijních materiálů. Poslední (13.) přednáška je pak přednáškou závěrečnou, ve které autorka uvádí souhrn kompetencí, které studenti získali při studiu jednotlivých přednášek. Přednášky č. 2 – 12 jsou tematicky zaměřeny na určitou oftalmopedickou problematiku.

Video opora je kvalitně zpracována. Autorce se podařilo logicky zpracovat a propojit jednotlivé dílčí oblasti. Vzhledem k pojetí disciplíny je předmět zařazen do bakalářského studia speciální pedagogiky jako povinný. Komplexní obsah předmětu je rozdělen do 13 přednášek, jejichž časová dotace se pohybuje od 11 minut do 39 minut v závislosti na rozsahu daného tématu a odpovídají požadavkům stanoveným obecně pro tvorbu video opory.

V úvodní přednášce autorka seznamuje studenty s organizací, cílem a obsahem předmětu a nastíňuje podmínky vedoucí ke splnění předmětu. Sled jednotlivých přednášek má logickou návaznost.

První obsahová přednáška (celkově druhá) vymezuje disciplínu speciální pedagogiky - oftalmopedii, její předmět, cíle a terminologii. Stručně nastiňuje vztah oftalmopedie k jiným vědním oborům.

Druhá obsahová přednáška (celkově třetí) se zabývá historií péče o osoby se zrakovým postižením, pojednává o počátcích výchovy a vzdělávání této skupiny jedinců, o vzniku prvních vzdělávacích ústavů pro nevidomé ve světě i v Čechách a na Moravě. Podrobněji informuje o vzdělávání slabozrakých, osob se zbytky zraku a s poruchami binokulárního vidění a osob nevidomých.

Jelikož problematika zrakového postižení úzce souvisí se zrakovým analyzátem, tématem přednášky č. 4 je anatomie a fyziologie zrakového orgánu. Autorka v ní popisuje nejen stavbu oka, ale také předkládá základy fyziologie zraku a podrobně vysvětluje princip binokulárního vidění.

Přednáška č. 5 se věnuje klasifikaci a stupňům zrakového postižení. V první části pojednává o diagnostice zrakových vad, resp. o vyšetření zrakové ostrosti do dálky a do blízka, vyšetření barvocitu a vyšetření zrakového pole. V druhé části se již věnuje samotné klasifikaci osob se zdravotním postižením. U každé skupiny (vzhledem k první části přednášky) uvádí konkrétní výsledky vyšetření.

Jednotlivé stupně zrakového postižení autorka podrobně charakterizuje v přednášce č. 6 (poruchy binokulárního vidění, nevidomost, slabozrakost a zbytky zraku), uvádí zde také nejčastěji se vyskytující oční vady.

Přednáška č. 7 se zabývá speciálně pedagogickými nápravnými metodami (reedukací, stimulací a kompenzací). Obecné informace aplikuje do oblasti oftalmopedie, resp. pojednává o reeduкаci zraku, stimulaci zraku a kompenzací zrakových vad.

Důležitým tématem jsou také kompenzační pomůcky pro osoby se zrakovým postižením. Tato problematika je obsahem přednášky č. 8. Autorka v ní uvádí základní klasifikaci a velice přehledný výčet konkrétních pomůcek, a to jak optických, tak neoptických.

Přednáška č. 9 je zaměřena na charakteristiku psychického vývoje dítěte se zrakovým postižením, pojednává o vlivu zrakového postižení na osobnost dítěte a podrobně uvádí, jak

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TEHTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

jsou tímto handicapem ovlivněny poznávací procesy, pohybový vývoj a samotná socializace dítěte se zrakovým postižením.

Následující tři přednášky se pak zabývají edukací žáků se zrakovým postižením, pojednávají o vzdělávacím systému vzhledem k jednotlivým stupňům vzdělávání, individuální integraci a jejímu legislativnímu vymezení, edukaci ve školách pro žáky se zrakovým postižením, podrobně charakterizují specifika výuky žáků se zrakovým postižením a v neposlední řadě se také věnují poradenskému systému.

Po formální stránce lze říci, že každá přednáška má jasnou strukturu. V jejím úvodu autorka stručně nastíní obsah, poté následuje hlavní část přednášky, která studentům přináší nové informace. Závěr je pak věnován shrnutí aktuální přednášky.

Audiovizuální oporu považuji za koncepční řešení dané problematiky. Pozitivně hodnotím jak po stránce obsahové, tak formální i technické.

Závěr: Audiovizuální oporu považuji za jeden z přínosných faktorů podporující inkluzivní podmínky na vysoké škole. Doporučuji její zařazení do studijního plánu bakalářského studia speciální pedagogiky.

30. 5. 2014, Ostrava

Mgr. Igor Hampl, Ph.D.

Datum, místo

Jméno a podpis recenzenta